

20. september 2018

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 2. oktober 2018

- 1) Forslag om quick fixes på momsområdet og grundlæggende elementer i det endelige moms-system
 - *Generel indstilling*
KOM(2017)569 og KOM(2017)568
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 2) Forslag om generel omvendt betalingspligt for moms
 - *Generel indstilling*
KOM(2016)811
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 3) Direktivforslag om nedsatte momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter
 - *Politisk enighed*
KOM(2016)758
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 4) Forslag og meddelelse vedr. bekæmpelse af hvidvask
 - *Præsentation*
KOM(2018)646, KOM(2018)645 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 5) Evaluering af det europæiske semester 2018
 - *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 6) Forberedelse af IMF- og G20-møder i Washington, 11.-13. oktober 2018
 - *Vedtagelse*
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Forslag til ændring af forordning om grænseoverskridende betalinger
 - *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet 2. oktober 2018, men forventes sat på dagsordenen for et kommende rådsmøde med henblik på vedtagelse* 7
KOM(2018)163
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 8) Revision af forordning om Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB)
 - *Tidlig forelæggelse* 16
KOM(2017) 538
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet

Dagsordenspunkt 4: Forslag og meddelelse vedr. bekæmpelse af hvidvask

KOM(2018)646 og KOM(2018)645

1. Resume

Kommissionen ventes på ECOFIN 2. oktober 2018 at præsentere forslag og meddelelse vedr. styrkelse af de fælles europæiske rammer for bekæmpelse af hvidvask fremsat 12. september 2018. Initiativet skal ses i lyset af seneste hvidvasksager, der vedrører flere europæiske kreditinstitutter. Forslaget indebærer bl.a. en styrkelse af den europæiske banktilsynsmyndigheds (EBA) kompetencer og ressourcer.

Forslaget indgår som en ændring af Kommissionens forslag til revision af de europæiske tilsynsmyndigheder (ESA-review), som skal vedtages af både Rådet og Europa-Parlamentet.

Regeringen lægger stor vægt på en styrket bekæmpelse af hvidvask og vil gå aktivt og positivt ind i drøftelserne om nye europæiske initiativer til bekæmpelse af hvidvask mhp. at styrke integritet, stabilitet og effektivitet i det finansielle system. Regeringen ser frem til et videre arbejde herom. Hensigten med Kommissionens forslag ligger i forlængelse af de nylige initiativer til at styrke bekæmpelsen af hvidvask, som den finansielle forligskreds præsenterede 19. september 2018.

Notatet giver en prioriteret beskrivelse af Kommissionens forslag og meddelelse. Regeringen vil udarbejde grund- og nærhedsnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

2. Baggrund

Kommissionen har 12. september 2018 præsenteret en meddelelse (KOM(2018)645) om en styrkelse af de fælles europæiske rammer for tilsyn med hvidvask i finansielle institutioner og fremsat et lovforslag (KOM(2018)646) om at tildele styrkede beføjelser på hvidvaskområdet til Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), hvor alle EU-landes nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet) er repræsenteret.

Meddelelsen og lovforslaget skal ifølge Kommissionen ses i lyset af en række skandaler på hvidvaskområdet i flere EU-lande det seneste stykke tid.¹

Forslaget ændrer det forordningsforslag til revision af kompetencerne for De Europæiske Finansielle Tilsynsmyndigheder (ESA'erne), som Kommissionen fremsatte 20. september 2017 og som aktuelt forhandles i Rådet og Europa-Parlamentet.²

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere.

EU-landene har i dag med hvidvaskdirektivet (Anti-Money Laundering Directive – AMLD) en fælles lovgivningsmæssig ramme for bekæmpelse af hvidvask. Hvid-

¹ Forslaget og meddelelsen har til formål at bekæmpe både hvidvask og terrorfinansiering. I notatet refereres alene til bekæmpelse af hvidvask i lyset af at forslaget har baggrund i de seneste hvidvasksager.

² Der henvises i den forbindelse til grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 15. december 2017. Der henvises også til samlenotat vedr. ECOFIN 7. november 2017

vaskdirektivet er blevet opdateret flere gange de seneste år, bl.a. som opfølgning på en række terrorangreb i Europa. Rådet og Europa-Parlamentet vedtog EU's fjerde hvidvaskdirektiv i 2015 med implementeringsfrist 26. juni 2017 og femte hvidvaskdirektiv blev vedtaget i 2017 med implementeringsfrist 10. januar 2020. Hvidvaskdirektivet er et minimumsharmoniseringsdirektiv, der gør det muligt for EU-landene at have strammere regler nationalt. Tilsynet med hvidvask sker i dag primært på nationalt niveau i alle EU-lande.

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag til forordning vedr. bekæmpelse af hvidvask

Kommissionens forslag til forordning indeholder en række elementer, der beskrives overordnet nedenfor.

EBA's anti-hvidvask beføjelser foreslås styrket på følgende områder:

- De begrænsede beføjelser på hvidvask-området der i dag er tildelt den europæiske tilsynsmyndighed for værdipapirer/markeder (ESMA) og forsikring/pension (EIOPA), foreslås fremover varetaget af EBA.
- EBA skal bidrage til at udarbejde fælles standarder og vejledninger for de nationale anti-hvidvask myndigheder, foretage regelmæssige evalueringer af nationale anti-hvidvaskmyndigheder, samt lave analyser af risikobilledet på hvidvaskområdet.
- EBA skal kunne indsamle information, bl.a. vedr. svagheder i finansielle virksomheders interne procedurer, governance, forretningsmodeller mv. fsva. hvidvask. EBA skal bidrage til at fremme udvekslingen af sådan information mellem EU-landenes nationale anti-hvidvask myndigheder.
- Hvis EBA har indikationer på, at der i en situation er sket en overtrædelse af hvidvaskreglerne, skal EBA kunne påbyde den nationale anti-hvidvask myndighed at iværksætte en undersøgelse heraf og overveje målrettede tiltag, herunder sanktioner.
- Som sidste udvej, i tilfælde af, at den nationale anti-hvidvaskmyndighed ikke i tilstrækkeligt omfang griber ind, skal EBA kunne give påbud direkte til finansielle virksomheder fsva. hvidvask.
- EBA skal bidrage til at facilitere samarbejdet med anti-hvidvask myndighederne i lande uden for EU (tredjelande).
- I regi af EBA vil der blive etableret en ny permanent Anti-Hvidvask Komité, bestående af de nationale anti-hvidvask myndigheder og EBA.

Kommissionens meddelelse vedr. bekæmpelse af hvidvask

Ifølge Kommissionen rejser en række skandaler på hvidvaskområdet spørgsmålet om, hvorvidt der er mangler i EU's rammer for tilsyn med hvidvask. Bl.a. rejser sagerne ifølge Kommissionen spørgsmål om manglende samspil mellem de prudentielle tilsynsmyndigheder (dvs. den tilsynsmyndighed som fører tilsyn med et instituts efterlevelse af kapitalkrav mv.) og anti-hvidvask tilsynsmyndighederne (dvs. tilsynsmyndigheden med ansvar for tilsynet med hvidvask) og ift. generel mangel på informationsudveksling mellem de relevante myndigheder, nationalt og

internationalt.³ Kommissionen foreslår derfor en strategi for et bedre samarbejde mellem disse tilsynsmyndigheder.

Kommissionen fremhæver, at to lovgivningsmæssige tiltag er relevante på *kort sigt*. For det første et forslag til styrkelsen af EBA's beføjelser på hvidvaskområdet, jf. ovenfor. For det andet et ændringsforslag fra Europa-Parlamentet fremsat i forbindelse med forhandlingerne om revisionen af kapitalkravsdirektivet (CRDIV), hvor Rådet vedtog en generel indstilling 25. maj 2018. Europa-Parlamentet har foreslået ændringer, der indebærer krav om styrket informationsudveksling og samarbejde mellem prudentielle og anti-hvidvask myndigheder. Kommissionen støtter disse ændringer.

Kommissionen fremhæver derudover en række relevante ikke-lovgivningsmæssige tiltag på kort sigt. Det drejer sig primært om en række initiativer, som EBA opfordres til at tage. EBA opfordres bl.a. til at identificere og udforme fælles vejledninger vedr. de problemer inden for hvidvask, som de prudentielle tilsynsmyndigheder også bør tage højde for i deres tilsynsarbejde. EBA opfordres også til at foretage en analyse af konsekvenserne af rollefordelingen mht. prudentielt tilsyn og hvidvask-tilsyn. Derudover anbefales EBA bl.a. at overvåge implementeringen af, samt evt. foreslå tilføjelser til, den eksisterende vejledning til nationale anti-hvidvask myndigheder fsva. risikobaseret tilsyn, dvs. hvor tilsynsintensiteten tilpasses den forventede hvidvaskrisiko i de enkelte virksomheder. Det anbefales også bl.a., at den fælles tilsynsmyndighed i bankunionen (SSM) og de nationale anti-hvidvask tilsynsmyndigheder senest i januar 2019 får færdiggjort en aftaleprotokol fsva. informationsudveksling i hvidvasksager.

Kommissionen opfordrer Rådet og Europa-Parlamentet til at vedtage det fremsatte forslag senest i starten af 2019.

Kommissionen varsler derudover mulige kommende initiativer på *længere sigt*, der skal sikre bedre håndtering af hvidvaskrisici i EU. Kommissionen vil gøre sig overvejelser herom i den rapport om implementeringen af hvidvaskdirektivet, som Kommissionen iht. direktivet senest skal udgive i sommeren 2019. Kommissionen fremhæver, at man bl.a. forventer at overveje at gøre hvidvaskdirektivet til en forordning, samt at tilføje specifikke tilsynsbeføjelser på hvidvaskområdet til en institution på europæisk niveau.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets holdning til forslaget og meddelelsen foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at formålet med forslaget om at forbedre tilsyn, tilskynde til samarbejde mellem kompetente myndigheder og øge effektiviteten i anvendte

³ Den prudentielle tilsynsmyndighed for kreditinstitutter er i Danmark Finanstilsynet. I Danmark er anti-hvidvask myndigheden Finanstilsynet, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), Advokatsamfundet og Spillemyndigheden.

kompetencer og ressourcer til bekæmpelse af hvidvask og derigennem styrke det indre marked ikke kan nås af EU-landene på egen hånd.

Regeringen vil foretage en vurdering af nærhedsprincippet og redegøre herfor i kommende grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordningen til revision af kompetencerne for ESA'erne vil være direkte gældende i EU-landene. Der udestår en nærmere vurdering af forslaget's konsekvenser for gældende dansk ret.

Fjerde hvidvaskdirektiv er implementeret i dansk ret i Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) af 8. juni 2017. Femte hvidvaskdirektiv har implementeringsfrist i EU-landene den 10. januar 2020 og er endnu ikke implementeret i dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Der udestår en nærmere vurdering af forslaget's statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Der udestår en nærmere vurdering af forslaget's samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Forslaget kan have positive samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det mindsker risikoen for hvidvask og øvrig kriminalitet og styrker integritet, stabilitet og effektivitet i det finansielle system. Forslaget kan samtidig indebære administrative byrder for erhvervslivet.

8. Høring

Forslaget og meddelelsen er sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med frist 27. september 2018. Høringssvarene vil indgå i regeringens grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landenes holdninger til forslaget og meddelelsen kendes endnu ikke. EU-landene ventes bredt at støtte formålet med forslaget om bekæmpelse af hvidvask. Nogle EU-lande ventes samtidig er at være forbeholdne over for at give den europæiske finansielle tilsynsmyndighed, EBA, øgede kompetencer, herunder fordi hvidvask er et problem, der også angår andre områder end kreditinstitutter. Fokus ventes at være på, at eventuelle nye kompetencer til EBA på området skal være velbegrundede og give merværdi.

EU-landene ventes bl.a. at fokusere på behovet for at styrke samarbejdet mellem kompetente myndigheder, håndhævelse af eksisterende regler og inddragelse af erfaringer med den EU-lovgivning, som allerede er vedtaget de senere år på området, hvor national implementering af det femte hvidvaskdirektiv først skal ske senest 10. januar 2020.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder, at bekæmpelse af hvidvask er et grænseoverskridende problem, hvorfor regeringen er positiv overfor forslaget om at styrke EU's indsats.

Regeringen lægger stor vægt på en styrket bekæmpelse af hvidvask og vil gå aktivt og positivt ind i drøftelserne om nye europæiske initiativer til bekæmpelse af hvidvask mhp. at styrke integritet, stabilitet og effektivitet i det finansielle system. Regeringen ser frem til et videre arbejde herom med udgangspunkt i Kommissionens forslag. Hensigten med Kommissionens forslag ligger i forlængelse af de initiativer til at styrke bekæmpelse af hvidvask, som den finansielle forligskreds præsenterede 19. september 2018.

Regeringen lægger vægt på, at der sikres implementering og håndhævelse af allerede vedtagne tiltag. Regeringen støtter et fokus på at styrke samarbejdet mellem relevante myndigheder på området, herunder i grænseoverskridende tilfælde.

Regeringen lægger vægt på, at arbejdet prioriterer tiltag, som har størst mulig effekt i bekæmpelse af hvidvask. Regeringen er åben for at drøfte at give europæiske myndigheder, herunder den europæiske banktilsynsmyndighed, EBA, øgede kompetencer til bekæmpelse af hvidvask, hvor det er velbegrundet, skaber merværdi og er baseret på erfaringer med eksisterende EU-lovgivningsmæssige tiltag på området. Tiltag skal rettes mod at bekæmpe hvidvask i den finansielle sektor såvel som i andre sektorer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Regeringen vil udarbejde grund- og nærhedsnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Gebyrer for grænseoverskridende betalinger og vekselgebyrer

KOM(2018)163

1. Resume

Den 27. juni 2018 blev EU-landene på teknisk niveau enige om en generel indstilling om Kommissionens forslag fremsat 28. marts 2018 til ændring af forordningen om grænseoverskridende betalinger. Regeringen tog i den forbindelse et parlamentarisk forbehold. Forhandlingerne med Europa-Parlamentet vil kunne indledes, når Europa-Parlamentet har vedtaget sin holdning til forslaget.

Kommissionens forslag indeholder overordnet to dele, dels vedr. gebyrer for grænseoverskridende betalinger i euro inden for EU, dels vedr. gennemsigtighed om valutavekslingsomkostninger.

Formålet med første del af Kommissionens forslag er at opnå et mere integreret indre marked ved at harmonisere gebyrer for grænseoverskridende betalinger i euro med gebyrer for tilsvarende indenlandske betalinger i national valuta. Denne gebyrharmonisering gælder i dag primært for eurolande, og udvides med forslaget til at gælde for alle EU-lande uanset valuta. Derved forventes forbrugere og virksomheder i ikke-eurolande at kunne foretage grænseoverskridende eurobetalinger til lavere omkostninger. Kompromiset fastholder generelt denne del af forslaget.

Formålet med anden del af Kommissionens forslag er at forbedre forbrugernes information om omkostningerne ved valutaveksling. Det skal bidrage til, at de kan træffe tilstrækkelig oplyste valg vedr. veksling af betalinger i fremmed valuta. Kommissionen foreslår således at indføre regler for, hvilke oplysninger en forbruger skal modtage i forbindelse med betalinger i udlandet, konkret ved en delegeret retsakt fra Kommissionen på baggrund af reguleringsmæssige tekniske standarder fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA). Med kompromiset fastsættes disse regler i stedet i selve forordningsteksten. Reglerne målrettes med kompromiset udbydere af såkaldt dynamisk valutaveksling, dvs. når en forbruger i en betalingsituation vælger at betale i sin egen valuta fremfor i den lokale valuta. Ifølge Kommissionens forslag skulle disse regler om styrket gennemsigtighed implementeres senest tre år efter forordningens vedtagelse. I mellemtiden skulle der indføres et midlertidigt loft over omkostninger forbundet med valutaveksling. Med kompromiset skal reglerne implementeres senest efter ét år, og det midlertidige loft er fjernet.

Regeringen støtter formålet med forslaget om at sikre lave priser for grænseoverskridende betalinger og er generelt positiv over for tiltag, som kan bidrage til udviklingen af et velfungerende og effektivt indre marked for betalinger. Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at Kommissionen har valgt alene at inkludere grænseoverskridende betalinger i euro, hvor der allerede i dag er en relativt velfungerende og veludbygget betalingsinfrastruktur. Regeringen finder på den baggrund, at balancen i forslaget er fornuftig og kan støtte, at Kommissionens forslag på dette punkt er opretholdt i kompromiset.

Endvidere finder regeringen det positivt, at der bliver skabt mere gennemsigtighed for betalinger i fremmed valuta inden for EU. Regeringen finder det imidlertid vigtigt, at merværdien ved de

skærpede gennemsigtighedskrav står mål med de administrative byrder for de omfattede virksomheder. Regeringen finder det i den forbindelse positivt, at kompromiset fjerner Kommissionens mandat til fastsættelse af regler om forbrugeroplysning og erstatter dette med nærmere regler i selve forordningsteksten. Endelig kan regeringen støtte, at et midlertidigt loft over valutakonverteringsgebyrer (i modsætning til Kommissionens forslag) ikke indgår i kompromiset.

Regeringen finder på den baggrund, at der er sket en række forbedringer af teksten, og kan derfor støtte det opnåede kompromis.

2. Baggrund

Kommissionen stillede 28. marts 2018 forslag til ændring af forordningen om grænseoverskridende betalinger (forordning (EF) nr. 924/2009). Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294, hvor Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere.

Forslaget er et led i Kommissionens arbejde med at fremme det indre marked. Forslaget er fremsat på baggrund af en grønbog og en handlingsplan vedr. finansielle tjenesteydelser i detailleret fra hhv. 2015 og 2017, samt en høring i 2017, der viste et fragmenteret marked for grænseoverskridende betalinger i EU.

Gebyrer ved grænseoverskridende betalinger

Betalingsjenesteudbydere (fx banker) opkræver generelt en række gebyrer ifm. betalinger. Disse gebyrer har historisk været højere ifm. grænseoverskridende betalinger end ved indenlandske betalinger. Dette har ifølge Kommissionen udgjort en barriere for grænseoverskridende økonomisk aktivitet, da forbrugere og virksomheder dermed har svagere incitament til at handle på tværs af grænserne. Derfor har der løbende været interesse for at reducere sådanne gebyrer inden for EU. Både indirekte ved at opbygge en effektiv grænseoverskridende betalingsinfrastruktur, der mindsker omkostningerne for banker mv. ved at foretage internationale betalinger, men også ved direkte regulering af gebyrerne.

Således har gebyrer ifm. grænseoverskridende betalinger i euro og inden for EU været underlagt et europæisk regelsæt siden 2001. Det seneste tiltag på området stammer fra 2009. Generelt pålægges udbydere af betalingstjenester i hele EU i dag at opkræve samme gebyrer for grænseoverskridende betalinger i euro som for tilsvarende indenlandske betalinger i euro. Med betalinger forstås bl.a. bankoverførsler, betalinger med betalingskort, hævning i pengeautomat mv. Kunderne vil ofte skulle betale gebyrer både som afsender og modtager af en betaling.

I praksis er reguleringen i udgangspunktet således primært relevant for eurolandene, da det i ikke-eurolande typisk er meget dyrt eller umuligt at foretage indenlandske betalinger i euro. Det er dog frivilligt for ikke-eurolande at lade deres nationale valuta være omfattet af regelsættet. Hvis et ikke-euroland vælger at være omfattet, skal gebyrerne ved grænseoverskridende betalinger fra dette land i dets nationale valuta være de samme som ved tilsvarende indenlandske betalinger i valutaen. Indtil videre har kun Sverige valgt at anvende denne mulighed. Ifølge

Kommissionen har dette i Sverige haft den indirekte effekt, at gebyrer ved grænseoverskridende betalinger i euro er blevet markant reduceret.

Den nuværende situation medfører ifølge Kommissionen, at forbrugere og virksomheder i de øvrige EU-lande i dag betaler relativt høje gebyrer ifm. grænseoverskridende betalinger, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Gebyrer i dag ved grænseoverskridende betalinger i euro

Betaling til	Betaling fra	
	Eurolandene + Sverige	Øvrige EU-lande
Eurolandene + Sverige	Ingen ekstra gebyrer	Ekstra gebyrer
Øvrige EU-lande	Ekstra gebyrer	Ekstra gebyrer

Anm.: Ekstra gebyrer er i forhold til de gebyrer, der betales ved indenlandske betalinger i national valuta. Disse kan variere fra land til land, hvorfor gebyrer for grænseoverskridende betalinger i euro også med forslaget stadig vil kunne variere fra land til land. Med gebyrer menes alle gebyrer ifm. de fleste grænseoverskridende betalinger, med undtagelse af gebyrer specifikt til valutaveksling.

Kilde: Kommissionen.

Gebyrer ved valutaveksling

Alle gebyrer på grænseoverskridende betalinger er i udgangspunktet omfattet de nævnte regler om gebyrer ved grænseoverskridende betalinger i euro med undtagelse af gebyrer specifikt på valutaveksling. Banker mv. vil typisk opkræve et sådant specifikt gebyr, når modtager og afsender af betalingen benytter forskellig valuta, fx når en dansk forbruger foretager en kortbetaling i Tyskland. I Danmark tager dette gebyr ofte form af et fast valutavekslingstillæg, der lægges oveni den gældende valutakurs.

Sådanne gebyrer på valutaveksling er således i dag primært omfattet af regler om transparens, der skal sikre forbrugeren mulighed for at træffe et informeret valg. Forbrugeren skal oplyses om alle gebyrer og det skal generelt være klart, hvilken valutakurs der anvendes. Forbrugeren vil generelt blive informeret om gebyrer og valutakurser i sin rammeaftale med sin bank. Disse vil typisk også fremgå af kundens kontoudskrift efter en betaling. I udgangspunktet vil forbrugeren dog ikke blive orienteret herom umiddelbart før en betaling i en anden valuta udføres.

En undtagelse for dette findes dog ved såkaldt dynamisk valutaveksling, en ydelse der i stigende grad udbydes, når en forbruger ønsker at foretage en kortbetaling i en valuta, der ikke er forbrugeres nationale valuta (typisk en betaling foretaget i udlandet). Udbydere af denne ydelse vil i samarbejde med banken for betalingsmodtageren (fx en butik eller en restaurant) bank tilbyde forbrugeren alligevel at betale i sin nationale valuta. I disse tilfælde skal forbrugeren i købsituationen informeres om omkostningerne herved.

I praksis præsenteres forbrugeren dog ofte med mangelfuld information eller information leveret på utransparent vis. Dynamisk valutaveksling kan således i visse

tilfælde indebære relativt høje priser for forbrugeren, uden at dette altid er tilstrækkeligt klart i betalingssituationen.

Alternativt vil forbrugeren kunne betale i den lokale valuta ved hjælp af sin banks traditionelle grænseoverskridende betalingsydelser. Efterfølgende vil forbrugeren på sin kontoudskrift kunne se det af banken hævede beløb i sin egen valuta, og den anvendte valutakurs. *Tabel 2* giver en oversigt over de to valutavekslingsformer.

Tabel 2
Typiske betalingsmuligheder ved betalinger der kræver valutaveksling

	Forbruger betaler i	Valutarisici	Transparens om gebyrer
Traditionel betaling	Sælgers valuta	Begrænset valutarisiko for forbrugeren ¹	Gebyrer og valutakurser skal <i>ikke</i> oplyses i betalingssituationen. Kunden er informeret herom før, i rammeaftalen med sin bank, og efter på sin kontoudskrift.
Dynamisk valutaveksling	Egen valuta	Ingen valutarisici for forbrugeren	Gebyrer og valutakurser skal oplyses i betalingssituationen. I praksis er informationen ofte mangelfuld eller leveret på utransparent vis.

Anm.: ¹: Forbruger påtager sig en vis valutarisiko, da der kan være udsving i valutakursen mellem den dag hvor betalingen udføres og den dag, hvor banken selv udfører valutavekslingen og hæver beløbet på forbrugers bankkonto (typisk dagen efter).

Kilde: Kommissionen og egen tilvirkning.

Ifølge Kommissionen får en forbruger således ikke i dag nok information til at træffe et tilstrækkeligt oplyst valg mellem at betale i sælgersens valuta (traditionel betaling) eller at betale i sin egen valuta (dynamisk valutaveksling).

3. Formål og indhold

Kommissionens forslag indeholder to hovedelementer:

- Harmonisering af gebyrer ved grænseoverskridende betalinger i euro med gebyrer på indenlandske betalinger i lokal valuta
- Styrket gennemsigtighed ved valutaomregning

Harmonisering af gebyrer ved grænseoverskridende betalinger

Med Kommissionens forslag må gebyrer på en grænseoverskridende betaling i euro inden for EU ikke være højere end gebyrer på en tilsvarende indenlandsk betaling i den lokale valuta, *jf. tabel 3*. Det vil fx sige, at en dansk betalingstjenestudbyder (fx en bank) ikke må opkræve et større gebyr for at gennemføre en grænseoverskridende betaling i euro end det gebyr, der kræves for gennemføre en tilsvarende indenlandsk betaling i danske kroner. Kommissionens forslag til gebyrharmonisering omfatter ikke gebyrer relateret til valutaveksling.

Formålet er, at forbrugere og virksomheder uden for euroområdet (samt Sverige) får adgang til billigere grænseoverskridende betalinger i euro. Dermed vil Kommissionen fjerne en barriere for grænseoverskridende økonomisk aktivitet, samt

fremme lige konkurrencevilkår på tværs af det indre marked. Kommissionen anslår, at ca. 60 pct. af grænseoverskridende betalinger fra EU-lande uden for euroområdet er i euro. Disse vil blive dækket af forordningen og må således ikke blive pålagt et gebyr, som er højere end en indenlandsk betaling i lokal valuta.

Kompromiset indeholder en række tekniske justeringer men ændrer ikke grundlæggende ved Kommissionens forslag på dette punkt.

Tabel 3

Gebyrer ved grænseoverskridende betalinger i euro med kompromiset

Betaling til	Betaling fra	
	Eurolandene + Sverige	Øvrige EU-lande
Eurolandene + Sverige	Ingen ekstra gebyrer	Ingen ekstra gebyrer
Øvrige EU-lande	Ingen ekstra gebyrer	Ingen ekstra gebyrer

Anm.: Med gebyrer menes alle gebyrer ifm. de fleste grænseoverskridende betalinger, med undtagelse af gebyrer specikt til valutaveksling. For betalinger i betalernes nationale valuta vil situationen lovgivningsmæssigt være uændret ift. i dag, afspejlet i tabel 1.

Kilde: Kommissionen

Styrket gennemsigtighed ved valutaveksling

Kommissionens forslag lægger op til at forbrugernes information om de fulde omkostninger ved valutaveksling af EU-valutaer inden for EU skal styrkes, så der sikres gennemsigtighed og prissammenlignelighed. Kommissionens forslag indeholder ikke præcise regler herfor. I lyset af den meget tekniske karakter af valutaveksling i et marked under hurtig udvikling foreslår Kommissionen, at denne styrkelse af informationen udmøntes gennem en delegeret retsakt fra Kommissionen, som vil blive udarbejdet på baggrund af tekniske standarder udarbejdet af Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA). Mandatet til EBA er formuleret åbent og omfatter alle typer betalinger, der kræver valutakonvertering. Disse regler for styrket transparens skal med Kommissionens forslag implementeres senest tre år efter forordningens vedtagelse.

Derudover foreslår Kommissionen også under den treårige implementeringsperiode et midlertidigt loft for de samlede omkostninger forbundet med valutaveksling. Dette loft for overgangsperioden foreslås ligeledes nærmere fastsat gennem en delegeret retsakt fra Kommissionen på baggrund af tekniske standarder udarbejdet af EBA.

Formålet med den styrkede information til forbrugerne er, at de skal have den nødvendige information til at træffe et tilstrækkeligt oplyst valg i situationer, der kræver valutaveksling, særligt ift. om forbrugeren ønsker at betale i sælgerens valuta (traditionel betaling) eller at betale i sin egen valuta (dynamisk valutaveksling). Målet med det midlertidige loft er, at der ikke fastsættes for høje gebyrer, før brugerne har bedre gennemsigtighed om prisen. Forslaget skal således sikre, at betalingstjenesteudbydere ikke øger deres gebyrer ifm. valutaveksling som følge af

harmoniseringen af de øvrige gebyrer på grænseoverskridende betalinger med forslaget.

I kompromiset er de styrkede informationskrav nærmere fastlagt i forordningsteksten, og der skal derfor ikke foretages yderligere præciseringer i en delegeret retsakt. De styrkede informationskrav er målrettet udbydere af dynamisk valutaveksling. Disse vil fremover skulle opgive det pågældende beløb, der omveksles i forbrugers nationale valuta, samt den meromkostning, forbrugeren vil have ved at anvende ydelsen, ift. hvis valutavekslingen fandt sted ved den senest tilgængelige valutakurs hos Den Europæiske Centralbank (ECB). Disse oplysninger skal fremvises i købsøjeblikket på en objektiv, klar og forståelig måde. Kompromiset indeholder ikke yderligere krav til banker om oplysning vedr. traditionel valutaveksling ift. gældende EU-ret.

Ved brug af dynamisk valutaveksling vil forbrugeren i praksis i dag ofte kun blive informeret om den anvendte valutakurs, der ofte vil være en del over markedskursen og således kan indebære relativt høje gebyrer. Med kompromiset bør forbrugeren således nu også blive oplyst om den meromkostning der vil være, ift. hvis valutavekslingen fandt sted ved den senest tilgængelige valutakurs hos ECB.

I kompromiset er det midlertidige prisloft fjernet, og der er i stedet fastsat en implementeringsperiode på ét år frem for den oprindelige implementeringsperiode på tre år. Kompromiset giver også EBA til opgave at analysere området nærmere med henblik på at tilvejebringe nærmere information til brug for et muligt opfølgende forslag fra Kommissionen på et senere tidspunkt.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget. Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen fremfører, at forslaget er nødvendigt for at sikre et stærkere indre marked for betalinger. Kommissionen fremhæver, at da kun ét EU-land uden for euroen har valgt at tilslutte sin valuta til forordningen, må det forventes, at man kun gennem fælles tiltag på europæisk plan kan opnå tilstrækkeligt hurtige fremskridt med at nå fuld udbredelse af forordningen. Kommissionen fremfører desuden, at et forslag på EU-plan vil øge omfanget af handelen inden for EU mellem landene, fremme konkurrencen og yderligere integrere økonomierne i EU.

Det er regeringens vurdering, at Kommissionens forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det vurderes nødvendigt for at opnå formålet om at skabe harmonisering af gebyrer for grænseoverskridende euro-betalinger i EU og derved sikre samme konkurrencevilkår for virksomheder på tværs af EU-landene.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Dansk lovgivning regulerer ikke i dag gebyrer pålagt grænseoverskridende betalinger.

Hvad angår oplysningsforpligtelser for *udbydere af dynamisk valutaveksling*, stiller betalingsloven allerede krav om oplysning af de enkelte gebyrers størrelse, vekselkursen og anvendte referencekurser senest i forbindelse med indgåelse af en aftale om at udføre en betaling. I praksis præsenteres forbrugeren dog ofte med mangelfuld information eller information leveret på utransparent vis. Betalingsloven indeholder ikke krav om, at den meromkostning, forbrugeren vil have ved at bruge ydelsen, skal oplyses med reference til den senest tilgængelige valutakurs fra ECB.

Hvad angår oplysningsforpligtelser for *betalerens betalingstjenestudbyder* (typisk betalerens bank), stiller betalingsloven allerede krav om oplysning af de enkelte gebyrers størrelse og anvendte referencekurser i forbindelse med indgåelse af en rammeaftale om brug af et betalingsinstrument. Betalingsloven indeholder dog ikke krav om, at alle valutavekslingsomkostninger skal specificeres forud for en konkret betaling, idet kunden først efterfølgende skal oplyses om de faktisk anvendte valutakurser.

Forordningen vil få direkte virkning i alle EU-lande og skal dermed ikke implementeres i dansk ret. Med den generelle indstilling vil det ikke være muligt fremover at fastsætte nationale særregler for grænseoverskridende betalinger i euro. Det vil være muligt at fastsætte nationale særregler for betalinger i danske kroner.

Det bemærkes, at Danmark stadig kan vælge at tilslutte den danske krone til forordningen, således at gebyrer på grænseoverskridende betalinger *i danske kroner* ikke må overstige gebyret på en tilsvarende indenlandsk betaling i danske kroner.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have direkte statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes i udgangspunktet at indebære en besparelse for forbrugere og ikke-finansielle virksomheder som følge af lavere gebyrer, men alt andet lige ligeledes et indtægststab for finansielle virksomheder. Ligeledes må lavere gebyrer forventes at skabe bedre eksportvilkår for erhvervslivet generelt. Det forventes særligt at gælde for små- og mellemstore virksomheder, da større virksomheder typisk har større forhandlingskraft ift. danske banker eller direkte aftaler med udenlandske banker og dermed allerede betaler lavere gebyrer.

Den nedadgående effekt på gebyrerne kan potentielt aftage, såfremt forordningen medfører lavere konkurrence på betalingsmarkedet ved at svække incitamentet for nye aktører til at gå ind på markedet pga. gebyrbegrænsninger.

Den forbedrede forbrugerinformation kan omvendt bidrage til at sikre mere effektiv priskonkurrence i markedet for valutaveksling. I dag kan forbrugere have svært ved at gennemskue, hvordan man opnår den bedste pris på sådanne ydelser.

Der foreligger ikke nærmere estimater af økonomiske konsekvenser af gennemsigtighedskravene vedr. valutaveksling.

De potentielle administrative byrder består i de krav, der stilles til betalingstjenesteudbydere, der skal give forbrugeren yderligere oplysninger ved valutaveksling, der kan medføre et behov for udvikling af betalingsinfrastrukturen. Efterlevelse heraf må forventes at være forbundet med omkostninger, som ikke på nuværende tidspunkt kan vurderes. Det vurderes dog, at kompromiset samlet set forventeligt vil medføre færre administrative byrder, da kompromiset vedr. gennemsigtighed om valutaveksling (modsat Kommissionens forslag) ikke pålægger yderligere krav ift. hvad der gælder i dag til udbydere af traditionelle betalingsformer (fx banker). Det er kun krav til udbydere af dynamisk valutaveksling, der skærpes.

8. Høring

Kommissionens forslag er sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor med høringsfrist 18. april 2018. Der henvises til Grund- og Nærhedsnotatet, oversendt til Folketingets Europaudvalg 22. maj 2018 for et referat af høringsvarene.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene blev 27. juni 2018 på teknisk niveau enige om en generel indstilling uden indsigelser fra nogen lande. Enkelte lande, inklusiv Danmark, tog dog parlamentarisk forbehold. En række lande, inklusiv Danmark, havde gerne set, at der var foretaget yderligere analyser af de potentielle effekter af forslaget, herunder hvad angår efterlevelseseomkostninger for virksomhederne samt forbrugernes muligheder for at afkode og bruge de krævede oplysninger.

10. Regeringens generelle holdning

Begrænsning på gebyrer ved grænseoverskridende betalinger

Regeringen støtter generelt formålet med forslaget om at sikre lave og fornuftige priser for grænseoverskridende betalinger. Regeringen er derfor også positiv over for tiltag, som kan bidrage til udviklingen af et velfungerende og effektivt indre marked for betalinger.

Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at lovgivningstiltag tilfører reel merværdi og er proportionale, herunder at fordelene for forbrugere og virksomheder overstiger omkostningerne forbundet herved. Regeringen hæfter sig i den forbindelse ved, at den foreslåede model for harmonisering af gebyrer på grænseoverskridende betalinger i euro med indenlandske betalinger i national valuta vil inkludere hovedparten af de grænseoverskridende betalinger, der i dag ikke er omfattet af forordningen. Samtidig begrænses omkostningerne for banker og andre betalingstjenesteudbydere ved alene at inkludere grænseoverskridende betalinger i euro, hvor der allerede i dag eksisterer en relativt velfungerende og veludbygget betalingsinfrastruktur. Regeringen finder på den baggrund, at balancen i forslaget er fornuftig, og at kompromiset kan støttes.

Forpligtelser til gennemsigtighed ved valutaomregning

Hvad angår forslaget forpligtelser til gennemsigtighed ved valutaveksling støtter regeringen, at der er gennemsigtighed for forbrugerne om omkostninger i forbindelse med dynamisk valutaveksling. Det er dog væsentligt, at forbrugerne modtager målrettet information, som tilskynder til at foretage oplyste valg, så de ikke bebyrdes med unødigt information. I forlængelse heraf finder regeringen det vigtigt, at merværdien ved de skærpede gennemsigtighedskrav står mål med de administrative byrder for de omfattede virksomheder.

Regeringen finder det i den forbindelse positivt, at de nærmere gennemsigtighedsregler nu er fastsat i selve forordningsteksten og ikke skal fastsættes af EBA, hvis mandat i Kommissionens forslag er formuleret åbent. Det vurderes, at kompromiset på dette punkt forventeligt medfører færre byrder for erhvervslivet. Regeringen finder dette positivt, om end man gerne havde set, at der var foretaget yderligere analyser af de mulige effekter af forslaget, herunder både hvad angår efterlevelsedomkostninger for virksomhederne samt forbrugernes muligheder for at afkode og bruge de påkrævede oplysninger. På dette punkt er det positivt, at kompromiset giver EBA til opgave at analysere området nærmere med henblik på at tilvejebringe nærmere information til brug for et muligt opfølgende forslag fra Kommissionen.

Regeringen finder, at indførelsen af et midlertidigt loft over omkostninger forbundet med valutaomregning i overgangsperioden ikke er hensigtsmæssig, idet det kan bevirke, at prisen for en valutaveksling ikke kan afspejle omkostningen herved. Det kan reducere tilskyndelsen til at udbyde valutavekslingstjenester og have u hensigtsmæssige konsekvenser for konkurrencen på markedet. Samtidig kan et loft medføre, at dette niveau bliver anset som ”rimeligt”, og eksisterende udbydere af disse tjenester kan være mindre tilbøjelige til at sænke deres priser. Regeringen finder det derfor positivt, at det midlertidige loft udelades i kompromiset.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Grund- og Nærhedsnotatet om sagen blev oversendt til Folketinget 22. maj 2018.

**Dagsordenspunkt 8: Revision af forordning om Det Europæiske Udvalg
for Systemiske Risici (ESRB)**

KOM(2017) 538

1. Resume

Kommissionen foreslog 20. september 2017 en ændring af rammerne for Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB), der blev etableret i 2010. Forslaget reviderer forordningen om ESRB og har til formål at effektivisere udvalget og tilpasse det til de seneste års institutionelle udviklinger i EU.

Kommissionen foreslår bl.a. at gøre formanden for Den Europæiske Centralbank, ECB, der er fungerende formand for ESRB, til permanent formand for ESRB, styrke ESRB's sekretariat samt gøre den fælles tilsynsmyndighed (SSM) og den fælles afviklingsmyndighed (SRM) i bankunionen (det styrkede banksamarbejde) til permanente, stemmeberettigede medlemmer af ESRB's øverste besluttede organ – Det Almindelige Råd. Derudover foreslås det at styrke inddragelsen af interessenter i ESRB's arbejde.

Formandskabets kompromisforslag viderefører i det væsentlige Kommissionens forslag, idet der dog lægges op til at styrke ESRB's uafhængighed yderligere, ligesom SSM og SRB af hensyn til at sikre en balance mellem lande inden for og uden bankunionen alene deltager i Det Almindelige Råd uden stemmeret.

Regeringen støtter generelt forslaget om at tilpasse og effektivisere ESRB samt styrke udvalgets effektivitet. Regeringen støtter overordnet set kompromisforslaget, herunder at der med kompromisforslaget fastholdes ligebehandling i ESRB mellem de EU-lande, der deltager i bankunionen og de EU-lande, der ikke deltager i samarbejdet.

Revisionen af ESRB-forordningen er ikke på dagsordenen for ECOFIN 2. oktober 2018, men det er muligt, at Rådet opnår enighed om sagen i nærmeste fremtid. Derefter skal forslaget forhandles med Europa-Parlamentet.

Det bemærkes, at revisionen af ESRB-forordningen er en del af en pakke af ændringsforslag, der vedrører Det Europæiske Finanstilsynssystem (ESFS). I denne pakke indgår også forslag om revision af de tre europæiske tilsynsmyndigheder for henholdsvis banker (EBA), forsikring og pension (EIOPA) og værdipapirer og markeder (ESMA). Forhandlingerne herom er ikke så fremskredne som forhandlingerne om ESRB-forordningen og drøftes ikke på ECOFIN 2. oktober 2018.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte 20. september 2017 en pakke af ændringsforslag til Det Europæiske Finanstilsynssystem (ESFS). ESFS består af Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici (ESRB) og de tre europæiske tilsynsmyndigheder (ESA'erne) for banker (EBA), forsikring og pension (EIOPA) og værdipapirer og markeder (ESMA) samt de nationale tilsynsmyndigheder.

ESRB blev oprettet i 2010 i lyset af erfaringerne fra den finansielle krise og er ansvarlig for det *makroprudentielle* tilsyn i EU. Dvs. overvågningen af det finansielle system i EU generelt. ESRB har til opgave at bidrage til at forebygge eller reducere systemiske risici for den finansielle stabilitet i EU (makroprudentielle risici), f.eks. risici vedr. boligmarkederne i EU-landene, og bidrage til et velfungerende indre marked.

ESA'erne har omvendt et ansvar ift. det *mikroprudentielle* tilsyn i EU, hvor ESA'erne bl.a. bidrager til en ensartet anvendelse af den finansielle regulering og tilsyn i EU-landene og til at understøtte udformning af den finansielle regulering og tilsyn i EU. ESA'erne har deltagelse af alle EU-landes nationale tilsynsmyndigheder, dvs. i Danmark Finanstilsynet.

Det øverste organ i ESRB er Det Almindelige Råd, der drøfter aktuelle emner og udsteder advarsler og henstillinger, når det er nødvendigt. Henstillinger kan rettes til hele EU, de enkelte EU-lande, Kommissionen, ESA'erne eller de nationale tilsynsmyndigheder.

ESRB's Almindelige Råd består af en række medlemmer med stemmeret:

- Formand og næstformand for ECB
- Nationale centralbanker
- Repræsentanter fra Kommissionen og de tre ESA'er
- Formændene for ESRB's tekniske og videnskabelige komité, jf. nedenfor

Derudover er en række medlemmer repræsenteret uden stemmeret:

- Nationale tilsynsmyndigheder
- Formanden for Det Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC), der er en komité under Rådet med deltagelse af alle EU-lande
- Repræsentanter fra EØS-landene Norge, Island og Lichtenstein

Danmark er repræsenteret i ESRB's Almindelige Råd ved Nationalbanken (med stemmeret) og Finanstilsynet (uden stemmeret).

Derudover består ESRB af:

- En Styringskomité, der forbereder møderne i Det Almindelige Råd⁴,
- Det Rådgivende Tekniske Udvalg, der leverer teknisk rådgivning og assistance til ESRB⁵,
- Det Rådgivende Videnskabelige Udvalg, der udarbejder analyser og rapporter om makroprudentielle forhold⁶,
- ESRB-sekretariatet, der varetager den daglige drift af ESRB, herunder koordinering af arbejdet i en række arbejdsgrupper.

Retsgrundlaget for forslaget til forordning om ændring af ESRB er artikel 114 i Traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvilket er samme rets-

⁴ Se sammensætning på: <https://www.esrb.europa.eu/about/orga/steercomm/html/index.en.html>

⁵ Se sammensætning på: <https://www.esrb.europa.eu/about/orga/atc/html/index.en.html>

⁶ Se sammensætning på: <https://www.esrb.europa.eu/about/orga/asc/html/index.en.html>

grundlag som den eksisterende forordning. Europa-Parlamentet og Rådet er medlovgivere. Rådet træffer beslutning ved kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med revisionen af ESRB-forordningen er at tilpasse ESRB til flere institutionelle ændringer, der har ændret rammerne for ESRB siden etableringen i 2010. Det drejer sig særligt om etableringen af bankunionen (det styrkede bank-samarbejde) og arbejdet med at opbygge en kapitalmarkedsunion i EU. Derudover er formålet at styrke effektiviteten i ESRB.

I det følgende gennemgås de centrale dele af Kommissionens forslag samt formandskabets seneste kompromisforslag på de områder, hvor dette adskiller sig.

Styrkelse af ESRB's organisation

Siden etableringen i 2010 har ECB's formand i praksis fungeret som formand for ESRB. Det, vurderer Kommissionen, har været med til at styrke ESRB's autoritet og troværdighed. Derfor foreslår Kommissionen, at formanden for ECB permanent gøres til formand for ESRB.

Det foreslås ligeledes at styrke lederen af ESRB-sekretariatet, så vedkommende i højere grad kan varetage officielle opgaver og dermed skabe større synlighed om ESRB, herunder at give formanden mulighed for at uddelegere opgaven med at repræsentere ESRB til sekretariatslederen. Samtidig foreslås det at indføre en høringsprocedure i forbindelse med ansættelse af sekretariatslederen, hvor Det Almindelige Råd vurderer kandidater, som ECB har foreslået til stillingen og orientere Rådet og Europa-Parlamentet om proceduren. Sekretariatslederen udpeges i dag af ECB efter konsultation af ESRB's Almindelige Råd.

Formandskabets kompromisforslag fastholder generelt Kommissionens forslag. Kompromisforslaget indebærer, at det vil være muligt for eksterne kandidater at søge stillingen som sekretariatsleder, ligesom sekretariatslederen vil få mulighed for at repræsentere ESRB eksternt ifm. f.eks. præsentation af arbejdsprogram.

Tilpasninger i forlængelse af etableringen af bankunionen

Kommissionen foreslår at opdatere sammensætningen af ESRB's Almindelige Råd, så det tager højde for etableringen af bankunionen. Det betyder konkret, at man foreslår at indlemme den fælles tilsynsmekanisme (SSM) og den fælles Afviklingsinstans (SRB) som stemmeberettigede medlemmer af Det Almindelige Råd. Aktuelt er alene de nationale tilsynsmyndigheder repræsenteret uden stemmeret. De nationale afviklingsmyndigheder er ikke repræsenteret.

Kommissionens forslag giver derudover mulighed for, at ESRB kan adressere advarsler og henstillinger direkte til SSM, hvor det i dag kun er muligt at adressere disse til nationale tilsynsmyndigheder. Kommissionen vurderer, at denne ændring er nødvendig, da SSM som følge af etableringen af bankunionen har overtaget det direkte tilsyn med de største kreditinstitutter i EU (aktuelt deltager kun eurolande i bankunionen, mens ikke-eurolande kan vælge at deltage).

Kompromisforslaget fastholder Kommissionens forslag, herunder at SSM og SRB tildeles en plads i Det Almindelige Råd, men i modsætning til Kommissionens forslag bliver dette uden stemmeret. Formålet med denne ændring er at fastholde ligebehandling mellem landene inden for og uden for bankunionen. Kommissionens forslag ville indebære, at landene uden for bankunionen (foruden deres respektive centralbanker) alene ville være repræsenteret af deres tilsynsmyndigheder *uden* stemmeret, mens landene inden for samarbejdet herudover ville være repræsenteret af SSM *med* stemmeret.

Repræsentation i ESRB

Der lægges i Kommissionens forslag op til, at de nationale repræsentanter i Det Almindelige Råd uden stemmeret enten kan komme fra de nationale tilsynsmyndigheder (i Danmark Finanstilsynet), som det er tilfældet i dag, eller fra den makroprudentielle myndighed (i Danmark som hovedregel erhvervsministeren), dvs. den myndighed som træffer beslutning om brug af makroprudentielle instrumenter, f.eks. den kontracykliske kapitalbuffer. Ændringerne foreslås også at gælde for de to underudvalg, Det Rådgivende Tekniske Udvalg og Styringskomitéen.

Kompromisforslaget fastholder dette og lægger yderligere op til, at EU-landene skal have fleksibilitet til at vælge, om den nationale centralbank eller den makroprudentielle myndighed skal have stemmeret i Det Almindelige Råd. Det indskræpes dog, at den nationale valgfrihed mht. stemmeret kræver, at den makroprudentielle myndighed ikke er tilknyttet landets regering (som det f.eks. er tilfældet i Danmark).

Styrkelse af ESRB's uafhængighed fra ECB

Kompromisforslaget styrker ESRB's uafhængighed fra ECB gennem en række ændringer. Denne uafhængighed skal ses i lyset af, at bankunionens tilsynsmekanisme (SSM) er etableret i regi af ECB. Hvis ESRB på troværdig vis skal kunne adressere advarsler og henstillinger direkte til SSM, har EU-landene fundet behov for en større grad af uafhængighed af ESRB fra ECB. Konkret består ændringerne bl.a. i, at næstformanden for ESRB skal vælges blandt de nationale stemmeberettigede medlemmer af Det Almindelige Råd frem for som i dag, hvor næstformanden skal være medlem af ECB's Generelle Råd (bestående af ECB's formand og næstformand samt formændene for de nationale centralbanker i de 28 EU-lande). Ydermere lægges der op til, at ECB's næstformand ikke, som det er tilfældet i dag, skal være medlem af ESRB's Styringskomité. I stedet skal medlemmerne af Styringskomitéen bestå af formanden for ESRB, sekretariatschefen og fire repræsentanter fra EU-landene, som er stemmeberettigede i Det Generelle Råd.

Involvering af interessenter mv.

Endelig foreslås det at styrke involveringen af interessenter som f.eks. markedsdeltagere, forbrugerorganisationer og eksperter i ESRB's arbejde. Det indebærer konkret, at interessenterne inddrages på et tidligt stadie, når ESRB udarbejder betænkninger, anbefalinger og beslutninger. Det præciseres samtidig, at betænkninger, anbefalinger og beslutninger også oversendes til Europa-Parlamentet, når

det oversendes til Rådet og Kommissionen.

Kompromisforslaget fastholder generelt Kommissionens forslag og lægger ydermere op til, at ESRB kan vælge at offentliggøre drøftelser i Det Almindelige Råd inden for en periode på fire uger for at sikre øget gennemsigtighed. Denne mulighed gælder ikke i dag, hvor der er begrænset åbenhed.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet er medlovgiver på forslaget og har endnu ikke vedtaget sin holdning til forslaget.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget søger ifølge Kommissionen at bidrage til at afhjælpe de svagheder i det finansielle tilsyn, som blev blotlagt med finanskrisen. Det sker ved at øge effektiviteten af ESRB og styrke den makroprudentielle koordination i EU uden at ændre ved, at det daglige (mikroprudentielle) tilsyn med de finansielle institutter forbliver hos SSM og de nationale tilsynsmyndigheder.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant. Kommissionens forslag ændrer ESRB-forordningen. Idet der er tale om en forordning vil ændringerne være direkte gældende i EU-landene.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser. I det omfang forslaget bidrager til et mere effektivt makroprudentielt tilsyn på europæisk plan, ventes forslaget at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring i EU-specialudvalget for den finansielle sektor sammen med de øvrige forslag til revision af Det Europæiske Finansielle System, med frist for bemærkninger 11. oktober 2017. Der er ikke indkommet bemærkninger relateret til revisionen af ESRB.

9. Andre landes holdninger

Forslaget er blevet drøftet i rådsarbejdsgruppen for finansielle tjenesteydelser, hvor der generelt har været bred tilfredshed med forslaget.

På seneste møde i rådsarbejdsgruppen støttede stort set samtlige lande kompromisforslaget, men fandt, at det ville gavne med yderligere tiltag, der kunne sikre ESRB's uafhængighed af ECB.

Det bemærkes, at mens der er bred opbakning til revisionen af ESRB, er der stor modstand mod andre dele af Kommissionens ESFS-pakke, hvor Kommissionens

forslag til revision af de tre europæiske tilsynsmyndigheder (EBA, ESMA og EIOPA) ikke har bred opbakning i Rådet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget til ændringerne i ESRB. Regeringen finder, at forslaget overordnet opfylder formålet om at tilpasse udvalget til de ændrede institutionelle forhold samt styrke dets effektivitet. Tilpasningerne vurderes at være målrettede, velbegrundede og ventes at føre til et mere effektivt udvalg.

Regeringen støtter inddragelsen af interessenterne på et tidligt stadie, når ESRB udarbejder betænkninger, anbefalinger og beslutninger.

Regeringen støtter, at der med kompromisforslaget lægges op til at fastholde ligebehandling i ESRB mellem de EU-lande, der deltager i bankunionen og de EU-lande, der ikke deltager i samarbejdet, herunder i forhold til repræsentation i ESRB's Almindelige Råd.

Regeringen støtter, at ESRB gøres mere uafhængig af ECB.

Regeringen finder, at disse prioriteter er imødekommet med kompromisforslaget.

Regeringen støtter på den baggrund en løsning på linje med kompromisforslaget.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget er forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering sammen med de øvrige forslag til revision af Det Europæiske Finansielle System forud for ECOFIN 7. november 2017.